

Lolele în Transilvania

Germanii au ajuns în Transilvania în secolul 12, urmând chemarea Regelui maghiar Geysa II. Vestigiile arată că într-unul din târgurile întemeiate de aceștia - Agnita (germ. Agnetheln, jud. Sibiu), în perioada Evului Mediu, un obicei păgân de alungare a iernii și a spiritelor rele cu ajutorul măștilor și zgomotului teribil a fost preluat de breslele locale: personajele îngrozitoare însoțeau și protejau predarea lăzii ce conținea secretele breslei noului staroste. Un alai ca predecesor al Paradei Lolelor de astăzi a fost pentru prima oară amintit în 1689.

Pentru numele de „Lole” (germ. „Urzel”) există o legendă: într-un timp când Agnita era atacată de turci, o curajoasă localnică pe nume Ursula s-a năpustit asupra dușmanilor într-un costum zdrenșuit, sunând din clopot și pocnind din bici, astfel sperându-i și alungându-i. În 1911 breslele din Agnita au organizat pentru prima oară o paradă comună. Conducătorul Paradei era întotdeauna reprezentantul breslei celei mai puternice - pe atunci Breasla Pielarilor cu peste 200 de meșteri. Obiceiul a fost întrerupt între 1941 și 1969, însă a fost reluat, iar în 1985 numărul Lolelor ajungea la 600.

După Paradă, în timpul căreia se prezentau breslele și se cinstea Primarul, Lolele fugeau în găști pe la soțiile și prietenii lor, cântau și petreceau. Astfel au organizat germanii din Agnita „Carnavalul Lolelor” până în 1989.

Lolele în Germania

Lolele care au emigrat în Germania și-au luat cu ei și costumele. În 1965, 13 Lole din Sachsenheim, districtul Ludwigsburg în Baden-Württemberg, au decis să continue obiceiul, iar în 1971 avea loc primul Carnaval. Breasla Lolelor din Sachsenheim a devenit gazda acestei manifestări în 1978 și în 1987 membru al Uniunii Breslelor Mascașilor Svabi-Alemanii. Din 1994, Carnavalul Lolelor a reunit în fiecare an aproximativ 300 de Lole din întreaga Germanie.

Personajele tradiționale reprezentate în Breasla Lolelor sunt reproducerea celor mai importante Bresle meșteșugărești din Agnita: Breasla Blănarilor reprezentată de Coroana pe care sunt așezate patru vulpi cu câte un jder în gură și de un urs cu stăpânul său; Breasla Croitorilor reprezentată de Călușul Croitorului împreună cu călărețul său; și Breasla Dogarilor reprezentată de un bărbat (sau doi) ce învârtă, fără a vărsa vreo picătură o doagă de butoi pe care sunt așezate în formă piramidală pahare pline cu vin. Conducătorul Paradei este însoțit de doi îngerași.

Pe lângă pocnetele bicelor există și alte elemente care oferă un farmec aparte acestui vechi obicei: de pildă, o mare onoare le este arătată trecătorilor când Lolele îi prind în bicele lor într-un dans, iar apoi le oferă drept recompensă câte o gogoasă.

DIN NOU ACASĂ!

PARADA LOLELOR

Sâmbătă, 27 ianuarie
la Sibiu

Duminică, 28 ianuarie
la Agnita

Organizator:
GRUPEST
FONDATOR
Proiect realizat prin finanțare de la
bugetul Ministerului Culturii și Cultelor
în cadrul Programului „Sibiu, capitală
culturală europeană 2007”

Sponsori:
real-
fără egal
VITA
MURFATLAR vinul

Parteneri:
Primăria Agnita
ANT
PESQUIS
Forumul Democrat al Germanilor din
România - Sibiu
Ansamblul de Dansuri Populare
Săsești FDGR
URZELNZUNFT
Sachsenheim

Die Urzeln in Siebenbürgen

Im 12. Jahrhundert wanderten deutsche Siedler, dem Ruf des ungarischen Königs Geysa II. folgend, nach Siebenbürgen ein. In der um 1200 gegründeten Stadt Agnetheln wurde im Mittelalter ein heidnischer Brauch, der darin bestand, durch Lärm und grausige Masken böse Geister, bzw. den Winter zu vertreiben, von den handwerklichen Zünften übernommen: Die furchterregenden Gestalten begleiteten die Übergabe der Zunftlade vom alten zum neuen Zunftmeister. 1689 wurde in Agnetheln zum 1. Mal ein Umzug als Vorgänger der Urzelnparade erwähnt.

Zum Namen „Urzeln“ gibt es eine Sage: Als Agnetheln von den Türken belagert wurde, stürmte Ursula, eine beherzte Agnethlerin, im zotteligen Gewand mit einer Kuhglocke, peitschenknallend aus der Kirchenburg, erschreckte die Türken und vertrieb sie. 1911 organisierten alle Zünfte in Agnetheln, eine gemeinsame Parade. Den Umzugshauptmann stellte immer die stärkste Zunft, damals war es die Schusterzunft mit über 200 Meistern. 1941 fand die vorläufig letzte Parade statt. 1969 wurde der Brauch wieder eingeführt. Die Urzeln erreichten 1985 die Zahl 600.

Nach der Parade, während derer sich die Zünfte präsentierten und dem Bürgermeister ihre Aufwartung machten, liefen die Urzeln in Partien reihum zu ihren Frauen, stärkten sich, sangen und feierten. Bis 1989 organisierten die Siebenbürger Sachsen in Agnetheln ihren „Urzeltag“.

Die Urzeln in Deutschland

Nach Deutschland aussiedelnde Urzeln nahmen ihre Anzüge mit. In Sachsenheim, Kreis Ludwigsburg in Baden-Württemberg, führten 13 Urzeln 1965 den Brauch ein und 1971 kam es zur ersten Urzel-Parade. 1978 wurde die Urzelnzunft Sachsenheim Gastzunft und 1987 Vollmitglied der Vereinigung Schwäbisch-Allemanischer Narrenzünfte. Ab 1994 wurde die Parade jährlich von ca. 300 Urzeln aus ganz Deutschland durchgeführt.

Die von der Sachsenheimer Urzelnzunft eingebundenen Traditionsfiguren entstammen den wichtigsten Agnethler Handwerkerzünften: die Kürschnerkrone mit vier Füchsen, die je einen Marder im Maul haben, und der Bär mit seinem Treiber (Kürschnerzunft), das Schneiderrösslein mit dem Mummerl (Schneiderzunft) und die Reifenschwinger (Fassbinderzunft). Der Hauptmann wird von zwei Engeln begleitet.

Neben dem Peitschenknallen der Urzeln gehören weitere Elemente zu diesem alten Brauch: Die Urzeln versuchen, Zuschauer mit der Peitsche einzufangen, um mit ihnen ein Tänzchen zu machen. Damit erweisen sie dieser Person die Ehre und sie bekommt auch eine Krapfe zur Belohnung.

WIEDER ZUHAUSE!
URZELNLAUFEN

A stylized black and white illustration of an Urzel character. The character has a large, bushy hood and is holding a whip. The body is composed of many small, dark, triangular shapes.

Samstag, den 27. Januar
in Hermannstadt

Sonntag, den 28. Januar
in Agnetheln

Veranstalter:
ORZELST
FOURBATION
Dieses Projekt wurde vom rumänischen Kulturministerium durch das Programm „Hermannstadt, Kulturhauptstadt Europas 2007“ finanziert.

Partner:
Rathaus Agnetheln
ANT
Kulturhaus Hermannstadt
Demokratisches Forum der Deutschen in Rumänien - Hermannstadt
Volksanzuggruppe des Jugendforums Hermannstadt

Sponsoren:
real
VEVA
MURFATLAR vinul

URZELNZUNFT
Sachsenheim